

Slotmanifestatie 75 jaar bevrijding Limburg op 3 maart 2020 in Maaspoort Venlo

(gesproken woord geldt)

Beste mensen,

75 jaar geleden was het eindelijk zo ver,
na bijna zes maanden strijd,
van zuid naar noord,
van west naar oost,
mocht vandaag **heel** Limburg zich vrij voelen

En net zo lang,
en dezelfde route volgend,
vierden en herdachten we nu,
vanaf de zomer verleden jaar,
die herwonnen vrijheid
van 75 jaar geleden

Vele verhalen en vele herinneringen zijn de revue gepasseerd:

- over bommen die bruggen misten, maar mensen troffen;
- over mensen die om wat ze waren werden vervolgd en vermoord
- over mannen die voor de dwangarbeid uit de kerken werden geplukt, en niet allemaal terugkeerden;
- over de tienduizenden Limburgers, die gedwongen werden te vluchten door vijandig gebied;
- over gevallen verzetsstrijders, waaronder in Limburg ook vele priesters;
- over onderduikers die wél of niét ontdekt werden;
- over zien te moeten overleven in de frontlinie;
- over de vele slachtoffers in onze stukgeschoten dorpen en steden;
- over de vaak te kille ontvangst voor zij die terugkeerden uit de hel;
- over bestuurders en ambtenaren die 'goed' of 'fout' waren geweest;
- over vijanden die niet altijd vijanden waren;
- over die vele bevrijders die voor ons **hun** leven verloren...

én natuurlijk

- over de enorme vreugde om weer vrij te zijn.

Allemaal verhalen en herinneringen,

die we de afgelopen maanden,
het bevrijdingsspoor volgend,
in vele verschillende vormen en evenementen goten;

- van klein tot heel groot,
- door professionals én vooral héél veel vrijwilligers
- voor jong en voor oud; soms zelf héél oud.

Want dit was ook een groots 'vieren en herdenken'
dat we vaak voor de allerlaatste keer **samen** konden beleven;
samen met die hoogbejaarde bevrijders;
en **samen** met zij die de rauwe realiteit van oorlog en bevrijding nog hebben meegemaakt, de ooggetuigen...

Dat maakte het allemaal ontegenzeggelijk extra 'mooi, indrukwekkend en ontroerend.'

Maar nog meer opgetogen ben ik misschien wel
dat we juist in deze tijd,
in deze tijd van 'onzekerheden, grote omslagen en worstelingen met ware of onware feiten',
dat we juist nu deze 'viering en herdenking' hebben mogen beleven.

Wat in mijn ogen deze '75 jaar bevrijding' ook tot een soort **reset-knop** maakte.

Zes maanden lang heeft het ons immers óók de gelegenheid gegeven stil te staan en na te denken.

Na te denken over:

- wat is goed en wat is fout,
- wat zou ik gedaan hebben
- wat zou ik nodig gehad hebben om moedig genoeg te zijn; moedig genoeg om op te komen **voor** mijn medemens en **tegen** polariserende ideeën;

maar ook en vooral om na te denken over:

'hoe gaan we voorkomen dat het ons weer gebeurt?'

En dan heb ik gelukkig ook **hoop** zien gloren...

... Bijvoorbeeld tijdens die indrukwekkende holocaust-herdenking, ruim een maand geleden in het Gouvernement.

Hoop die daar werd verwoord door 2 vrouwen.

Twee jonge vrouwen.

De ene was Sheila Meinhardt uit Weert, van wie 23 Sinti-familieleden de Holocaust niet overleefden.

Omdat dit verdriet nog steeds een groot taboe is, reisde ze naar Israël. Waar overlevenden van de Holocaust haar overtuigden dat zij geen slachtoffers zijn, maar overwinnaars.

Gedreven door deze overwinnaars-mentaliteit, haalt zij nu alles uit zichzelf om lerares te worden. Iets waarvan ze eerder dacht dat het buiten haar bereik lag.

Maar, zo zei ze nu heel vastbesloten, "ik wil écht bijdragen aan de vorming van een nieuwe generatie én zorgen voor een wereld zonder 'antisemitisme, discriminatie en racisme'."

De andere jonge vrouw was Jezzie Scheres uit Echt. Zij is nog jonger; moet haar eindexamen nog halen. Maar samen met schoolgenoten bezocht ze afgelopen zomer Auschwitz. ‘

Samen hebben ze daar 'in verbijstering gestaan, gejanke en elkaar getroost.

En samen stonden ze nu om Jezzie heen toen ze vertelde dat de reis naar Polen hen had geleerd anders te kijken naar de huidige samenleving;
anders naar het leven;
en anders naar vrijheid...

Of zoals zij het letterlijk verwoordde:

"Eerst dacht ik dat een leven in vrijheid was dat je kon gaan en staan waar je wilt,
maar nu betekent leven in vrijheid voor mij,
dat je mag zijn wie je bent."

Natuurlijk dames en heren,

Eén zwaluw maakt nog geen zomer,
in diezelfde bijeenkomst werd immers ook nog gesproken over docenten,
die soms tegenover leerlingen staan die de Holocaust ook maar 'een mening' noemen...

Maar toch als 'verdiepen in de geschiedenis'
zo'n impact kan hebben op deze jonge mensen,
dan heeft de '75 Jaar Bevrijding' wel degelijk
als reset-knop zijn werk gedaan

En heb ik de hoop dat al die herdenkingen
zes maanden lang,
sámen toch een zaadje hebben geplant.

- Een zaadje tegen polarisatie;
- een zaadje tegen tirannie;
- een zaadje tegen het grote vergeten of verdraaien van onze geschiedenis

En zoals ik het zie, dames en heren,
hebben hier vooral wij,
bestuurders en volksvertegenwoordigers van Limburg,
... een taak om deze zaadjes
'te koesteren, te voeden en te verspreiden'...

Het is aan ons om het voortouw te nemen,
en samen te werken,
aan een Limburgse samenleving,
waarin mensen elkaar voldoende vertrouwen,
om samen weerbaar te blijven,
tegen invloeden
die samenlevingen splijten.

Want dit is de Limburgse samenleving die we voor de toekomst nodig hebben.

Die toekomst waarvoor we samen
nog zoveel oplossingen moeten zoeken
voor de vraagstukken waar we vandaag voor staan.

Maar bovenal de Limburgse samenleving
die we nodig hebben
om het geschenk **waard** te blijven dat
heel Limburg in handen kreeg,
vandaag precies 75 jaar geleden ...
... en wel onze **vrijheid!**

Laat ons zo dadelijk
Naar buiten gaan
om allemaal samen
'Heel Limburg Vrij' te vieren.

Voor én samen met
de Limburgers van toen,
de Limburgers van nu,
én de Limburgers van de toekomst.